

Laikonkankaan aurinkovoimalan osayleiskaava

OSAYLEISKAAVA-EHDOTUKSESTA SAATU PALAUTE

Vastineet saatuihin lausuntoihin ja muistutukseen

6.2.2026 EJ

päiv. 23.3.26

Rautjärven kunnanhallitus hyväksyi 10.11.2025 Laikonkankaan aurinkovoimalan osayleiskaavaehdotuksen asetettavaksi yleisesti nähtäville 27.11.2025 - 7.1.2026. Kuulutus julkaistiin Parikkalan-Rautjärven Sanomissa. Kaavaehdotus liitteineen julkaistiin Rautjärven kunnan kotisivuilla ja ne löytyivät kaavoituksen ja maankäytön osoitteesta. Lausunnot ja mielipiteet pyydettiin 7.1.2026 mennessä. Lausuntoja saatiin yhdeksän ja muistutuksia yksi. Seuraavassa tiivistelmä lausunnoista ja muistutuksesta sekä vastineet niihin:

Lausunto 17.12.2025:

Rautjärven elinympäristölautakunta

'Elinympäristölautakunta on lausunut 25.6.2025 Laikonkankaan aurinkovoimalan osayleiskaavaluonnoksesta. Ehdotusvaiheeseen kaava-aineistoa on päivitetty mm. DNSH –arvioinnilla, hiilitaselaskelmalla ja täydentävillä luontoselvityksillä. Em. lisätiedot vahvistavat elinympäristölautakunnan luonnosvaiheen lausuntoa. Lautakunta pitää hanketta edelleen erittäin kannatettavana, jossa hankkeesta koituvat hyödyt ovat merkittävästi suuremmat siitä aiheutuviin haittoihin verrattuna.'

Vastine:

Merkitään tiedoksi.

Lausunto 9.12.2025:

Rautjärven liikelaitos- ja lupajohtokunta

'Liikelaitos- ja lupajohtokunta toteaa lausuntonaan, että osayleiskaava mahdollistaa paikallisen aurinkovoiman tuotannon, joka osaltaan tukee Rautjärven kunnan ilmastotavoitteiden saavuttamista ja mahdollistaa teollisuuden kehittymistä alueella. Suunnittelualueelle on tehty riittävät luontoselvitykset, jotka ovat huomioitu kaavaehdotuksessa.'

Vastine:

Merkitään tiedoksi.

Lausunto 17.12.2025:

Etelä-Karjalan Museo

'Museo on lausunut hankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä luonnoksesta.

Arkeologinen kulttuuriperintö:

Museolla ei ole huomautettavaa kaavaehdotuksesta.

Rakennettu kulttuuriympäristö:

Suunnittelualueella tai sen vaikutusalueella ei sijaitse arvokkaaksi määriteltyä rakennettua kulttuuriympäristöä tai valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita. Tämä ei kuitenkaan poissulje paikallisesti merkittävien maisema-alueiden tai näkymien mahdollisuutta.

Museo on aiemmissa lausunnoissaan kehottanut arvioimaan suunnittelualueelle kohdistuvia maisemavaikutuksia muun muassa havainnekuvia apuna käyttäen ja suositellut kiinnittämään erityistä huomiota mahdollisiin maisemallisiin yhteisvaikutuksiin Änkilän aurinkovoimala-alueen kanssa. Maisemavaikutuksia ei ole kuitenkaan havainnollistettu osayleiskaavatyössä, vaan havainnekuvat laaditaan mahdollisesti vasta Änkilän hankkeen kanssa yhteisen YVA –prosessin yhteydessä. Maisemavaikutuksia on kaavaselostuksessa arvioitu hyvin kevyesti ja aineiston pohjalta ulkopuolisen on vaikea arvioida kaavan vaikutuksia maisemaan. Suunnittelualue on kirjallisesti kuvattu kaavaselostuksessa entiseksi metsätuhoalueeksi, jonka perusteella alue ei olisi maisemallisesti merkittävää.

Kaavan maisemavaikutuksia pyritään lieventämään osoittamalla aurinkovoimalueelle suojaviheralueet.'

Vastine:

Miettiläntien ja Torsansalontien tiealueen molemmin puolin on osoitettu suojaviheralue. Myös muiden osayleiskaavaan merkittyjen teiden sekä kuutostien ja rautatien varrelle on varattu suojaviheralueet. Toteutussuunnitelmien edetessä havainnekuvien laadinta tulee mahdolliseksi. Änkilän ja Laikonkankaan aurinkovoimaloilla on sama hankekehittäjä sekä yhteinen YVA -prosessi Laikonkankaan toteutusvaiheessa. Samalla laaditaan myös rakennussuunnitelmiin perustuva yhteinen havainnekuva.

Laikonkankaan aurinkovoimala kytketään aikanaan valtakunnan verkkoon, kun Fingrid Oyj on rakentanut uuden 400kV:n sähkölinjan Joensuun ja Imatran välille. Sitä ennen on mahdollista liittyä 110kV:n verkkoon pienemmällä volyyymillä.

Lausunto 15.12.2025:

Etelä-Karjalan pelastuslaitos

'Aurinkovoimalan suunnittelussa tulee huomioida pelastustien mitoituksen täyttävät ajoväylät voimalakentälle sekä mahdollisuus kiertää kenttä ja paneeliryhmät ympäri raskaalla ajoneuvokalustolla. Ajoväylät ja pelastustiet toimivat myös palon rajaamisen apuna. Voimalalle tulee olla lähestymisreitit useammasta suunnasta.'

'Voimalan sisään tulokohtiin tulee asentaa pelastustoimintaa varten alueen opastekartat, joissa on selkeästi merkittynä alueen pelastustiekäytävät, paneelikentän lohkojako ja lohkojen tunnukset.'

'Aurinkovoimalan osalta tulipalon vaara on suurimmillaan etenkin ruohikkopalovaaran ja metsäpalovaaran aikana. Kuivan ja palavan aluskasvillisuuden poisto olisi suositeltavaa huomioida maastopalovaaran leviämisen ehkäisemiseksi.'

'Suunnittelun yhteydessä tulee huomioida sammutusveden saanti pelastustoimen tarpeisiin riittävällä määrällä sammutusvesilähteitä. Sammutusveden hallitsematon valuminen pohjavesialueelle tai vesistöihin tulee olla estetty rakenteellisin ja teknisin keinoin.'

Vastine:

Lausunnon sisältämät seikat otetaan huomioon aurinkovoimala-alueen toteutussuunnittelussa (rakennuslupavaihe). Huoltotiet toimivat pelastusteinä paneelilohkojen ympärillä.

Lausunto 17.12.2025:

Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Alueidenkäyttö:

- Kehotetaan ottamaan huomioon muutosten kohteena oleva lainsäädäntö mahdollisuuksien mukaan niin termistön kuin kaavamerkintäohjeiden eri vaihtoehtojen osalta. Kiinnitetään huomiota eri merkintöjen esittämistapaan ja selkeyteen, kun useita kohteita sijoittuu samalle pienelle alueelle, ja kommentoidaan myös mm. muinaisjäännöskohteen merkintää.

Vastine:

Aloituvaiheen neuvottelussa ELY -keskus edellytti, että Laikonkankaan aurinkovoimalan osayleiskaavassa käytetään samoja kaavamerkintöjä ja -määräyksiä kuin läheisen Änkilän aurinkovoimalan osayleiskaavassa. Näin on tehty soveltuvin osin, mutta eroavaisuuksiakin kaavoissa luonnollisesti on.

Maanomistajien toivomuksesta on erikseen näytetty kaksi pientä soranottoaluetta. Paahteisia luontokohteita (luo-6c) osuu toiselle niistä. Mittakaavasta johtuen merkinnät voivat olla kartalla suurempia kuin itse kohde ja päällekkäisyyttä voi syntyä.

Kaksi muinaisjäänöskohdetta (historialliset rajapyykit) on merkitty dwg -kaavakarttaan ja -määräyksiin ohjeiden mukaisesti sinisellä kookkaalla neliöllä. Tuntemattomasta syystä pdf -tulosteessa tämä neliö näkyy valitettavasti mustana.

Pintavedet:

'Kaavaehdotuksessa on huomioitu alueen pintavedet ja niiden suoja-alueet riittäväällä tavalla. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaan vesistö- ja kalastovaikutukset arvioidaan YVA –menettelyn yhteydessä yhdessä Änkilän aurinkovoimala-alueen kanssa hankkeen toteutusvaiheessa. Kaakkois-Suomen ELY –keskus muistuttaa YVA –prosessin osalta, että YVA –prosessissa tulee esittää vesienhallinnan toteutusratkaisut ja mitoitustarpeet sekä arvioida rakentamisaikaiset ja toiminnan aikaiset vaikutukset alueen vesitalouteen, pintavesien laatuun ja ekologiseen tilaan.'

Vastine:

Lausunnossa vaaditut ratkaisut ja vaikutusarviointit esitellään viimeistään YVA –prosessin yhteydessä.

Luonnonsuojelu:

'Luontoselvityksessä havaittuja luontokohteita on esitetty kaavassa asianmukaisesti kaavamerkinnällä luo-6. Luo-6 –alueiden erottaminen kirjaimin ja alueiden perusteiden avaaminen kaavaselostuksessa helpottaa kaavan tarkastelua. Lepakoiden osalta kaavaselostuksessa on esitetty, että todennäköisen päiväpiilon perusteella on Kuusikon alueen pihapiiriin rajattu luokan III lepakoille tärkeä alue, joka otetaan huomioon monimuotoisuutta tukevana kohteena (arvoluokka 4): luo-6a. Mikäli alueen rakennuksia puretaan, tulee lepakoiden mahdolliset lisääntymis- ja levähdyspaikat selvittää tarkemmin. Asia tulee kirjata kaavamääräyksenä. Kaavaselostuksessa on esitetty, että kesän 2025 aikana alueella on tehty täydentäviä lisäselvityksiä direktiivilajien osalta ja ilmenee, ettei selvitysten perusteella ilmennyt kaavaratkaisuun vaikuttavia havaintoja.'

Vastine:

Kuusikon pihapiirin kaavamääräystä täydennetään lausunnon mukaisesti. Täydentävissä lisäselvityksissä löytyneet direktiivilajit huomioidaan tarvittaessa kaavamerkinnällä 'luo-7'.

'Pohjavesien ja liikenteen osalta kaavaluonnosta koskevat kommentit on huomioitu kaavaehdotuksessa.'

Lausunto 17.12.2025:

Metsähallitus

'Metsähallitus on tutustunut kaavaehdotukseen ja huomauttaa, että osayleiskaava-alueella sijaitsee Metsähallituksen liiketoimintojen taseessa olevia alueita. Alueiden varaamisesta ei ole sovittu Metsähallituksen kanssa.'

Vastine:

Metsähallituksen omistuksista kaava-alueella sijaitsevat Ahvenlammen vesialueen osa ja pieni alue käytössä olevan maanottoalueen yläpuolella. Kumpaakaan ei tarvita aurinkovoimala-alueen käyttöön, vaikka ne kaava-alueen kokonaisuuteen kuuluvatkin. Tarvittaessa hankekehittäjä sopii asian Metsähallituksen kanssa.

Lausunto 29.12.2025:

Parikkalan Valo

'Mahdolliset olemassa olevien johtojen siirrot tehdään johdon siirtämistä tarvitsevan tahon toimesta ja tämän kustannuksella. Siirtotarpeista tulee neuvotella hyvissä ajoin verkonhaltijan kanssa.

Mahdolliset sähköjakeluverkoston kehittämistarpeet tulee ottaa huomioon viipymättä ja neuvoteltava jakeluverkonhaltijan kanssa.'

Vastine:

Otetaan huomioon hankkeen suunnittelussa ja toteutusvaiheessa.

Lausunto 7.1.2026:

Fingrid Oyj

'Lausuimme edellisen kerran kaavaluonnoksesta 23.6.2025. Meillä ei ole uutta lausuttavaa kaavoituksesta tässä ehdotusta koskevassa lausunnossa.

Tässä lausunnossa ei voida ottaa kantaa tarkemmin rakentamiseen tai teknisiin ratkaisuihin.'

Vastine:

Merkitään tiedoksi.

Lausunto16.12.2025:

Imatran seudun ympäristölautakunta

'Laikonkankaan ja Änkilän aurinkovoimaloiden yhteinen YVA-arviointi tulee toteuttaa ennen niiden rakennuslupien myöntämistä, ja YVA-arvioinnin tulokset tulee myös huomioida lupahakemuksien käsittelyssä.

Muuntamoasemien ja muiden kaavaan merkitsemättömien oheislaitteistojen ympäristöriskien hallinta tulee huomioida aurinkovoimalan tarkemmassa suunnittelussa. Viimeistään rakennuslupahakemuksiin tulee liittää yksityiskohtaiset tiedot oheislaitteistojen (esim. muuntamot) lukumääristä, arvio niiden sisältämisestä ympäristölle vaarallisista aineista sekä varautumisesta ympäristövahinkoihin (esim. tulipalo, ilkivalta).

Suunnittelualueelle tulee laatia yksityiskohtainen hulevesien käsittelysuunnitelma. Vesiensuojelurakenteilla tulee olla Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen, Imatran seudun ympäristötoimen ja Rautjärven kunnan rakennusvalvonnan hyväksyntä ennen niiden toteuttamista.

Vastine:

Laikonkankaan aurinkovoimalan jatkotoimissa tullaan etenemään yllä esitetyn lausunnon mukaisesti. YVA-arviointi tehdään ennen rakennuslupaprosessia. Oheislaitteistoihin liittyvät tiedot toimitetaan rakennuslupahakemuksen liitteenä. Hulevesien käsittelysuunnitelma laaditaan ja vesiensuojelurakenteille haetaan eri viranomaisten hyväksyntä.

Muistutus 5.1.2026:

Päivi Salminen, Antti Vento, Päivi Vento, Kaija Mattila

Päivi Salminen on kiinteistön 420-8-68 omistaja.

Antti Vento on kiinteistöjen 420-8-62, 420-8-66, 420-8-21 ja 420-7-74 omistaja.

Päivi Vento on kiinteistön 420-8-15 omistaja.

Kaija Mattila on kiinteistön 420-8-57 omistaja.

Mainitut kiinteistöt eivät kuulu käsiteltävään kaava-alueeseen.

Muistutus otsikoittain ja vastineet sen eri kohtiin:

'1. Luontoarvojen heikkeneminen'

- 'Elinympäristön pirstoutuminen' / 'Suojellut ja uhanalaiset lajit' / 'Pesimälinnusto'

Vastine:

Aurinkovoimalan paneelit kattavat 30 % voimala-alueesta. Maaperää ei kaiveta. Aurinkopaneelien kannatintolpat isketään suoraan mättääseen. Huoltoteiden sepelikerros on vettä läpäisevä. Ahvenlammen rannan suojavyöhyke (60m) on nykyisin puuton, mutta istutettavissa. Suoja-alueilta ei puustoa poisteta. Aluetta ei aidata. Matala aluskasvillisuus säilyy.

Alueelta ei ole löytynyt merkkejä liito-oravasta eikä sille sopivista paikoista. Vain lepakoiden vierailuja on havaittu tapahtuvan joskus radan yli Kuusikon tilan pihapiirissä. Kaavamääräystä täydennetään siltä osin. Kangasvuokon, viitasammakon ja kirjoverkkoperhosen osalta on kesällä 2025 tehty lisäkartoituksia. Niiden perusteella lisätään kaavaan tarvittaessa 'luo-7' -merkintä.

Linnut ja eläimet pääsevät liikkumaan vapaasti paneelien alla auringolta ja sateelta suojassa.

'2. Pohjavesialue'

Vastine:

Alueen maaperä säilyy ennallaan. Maahan ei pääse vieraita aineita rakentamisen tai huollon missään vaiheessa. Maansiirtotöitä ei alueella tehdä. Veden virtaussuunnat säilyvät ennallaan. Yksityiskohtainen hulevesien käsittelysuunnitelma laaditaan ja vesiensuojelurakenteille haetaan viranomaisten hyväksyntä. Alueelle tulevien laitteistojen suunnitelmat tulevat rakennuslupahakemuksen liitteeksi.

'3. Kestävän kehityksen vaarantuminen'

- 'Luontokadon kiihdyttäminen' / 'Maisema- ja virkistysarvojen menetys' / 'Kokonaisvaikutusten huomiotta jättäminen'

Vastine:

Alue on myrskyjen jäljiltä entistä metsätuhoaluetta, jolla metsätalouden harjoittaminen on ollut maanomistajille haasteellista. Siksi maan vuokraaminen aurinkovoiman tuottamiseen on sekä ympäristön että talouden kannalta kestävä ratkaisu. Hanke tukee Rautjärven kunnan ympäristötavoitteita (kh 19.6.2023). Rautjärven kunnanvaltuusto, kunnanhallitus, elinympäristölautakunta jne. ovat olleet yksimielisesti Laikonkankaan aurinkovoimalahankkeen toteuttamisen kannalla yhdessä maanomistajien kanssa.

Laikonkankaan aurinkovoimala on hyvä esimerkki siitä, miten ekologinen, sosiaalinen ja taloudellinen kestävyys voidaan sovittaa onnistuneesti yhteen kunnan ilmastotavoitteiden kanssa. Maanpinta säilyy lähes koskemattomana, aidaton alue sallii vapaan liikkumisen, pelastustiet ovat valmiina jne. Aurinkovoimala-alueita rajaavien teiden ja rautatien varret on kaavassa varattu suojaviheralueiksi.

Kaikki selvitykset ja suunnitelmat ovat Rautjärven kunnan teettämiä ja tilaamia.

'4. Alueen kulttuurihistoriallinen ja sotahistoriallinen merkitys'

Vastine:

Rautjärven kunta on tilannut osayleiskaavan selvitykset alan konsultilta (Envineer Oy), jonka alihankinta on Laikonkankaan arkeologinen selvitys (Heilu Oy). Työ on erinomainen, kattava ja asiantunteva kuvaus suunnittelualueen sotahistoriallisesta merkityksestä ja sota-ajan jättämistä jäljistä maastoon.

'5. Virkistyskäyttö'

Vastine:

Aidattomalla alueella liikkumiselle ei ole esteitä sen enempää luonnossa liikkujille kuin eläimistöllekään. On nähty, että lampaat viihtyvät paneelien varjossa laiduntamassa. Huolto- / pelastustiet helpottavat alueella liikkumista ja sen saavutettavuutta myös vapaa-aikana.

'Lopputulema'

Vastine:

Maanpinta säilyy alueella lähes ennallaan. Sen päälle lasketaan sepelipintaa huoltoteiden verran. Alueen virkistyskäyttö voi jatkua puuston poistonkin jälkeen. Laitteiden asennusvaihe on lyhytaikainen ja koskee vain pientä aluetta kerrallaan. Fingrid Oyj toteuttaa suunnitellun Imatra-Joensuu kantaverkon laajennuksen (400kV) alueen pohjoispuolelle. Linjaus on huomioitu maakuntakaavassa, jota Laikonkankaan aurinkovoimalan osayleiskaavan tulee noudattaa. Rautjärven kunnanvaltuusto ja kaava-alueen maanomistajat puoltavat yksimielisesti Laikonkankaan aurinkovoimalan osayleiskaavaa ja voimalahankkeen toteuttamista.